

som saa kan træffe Afgørelserne med Hensyn til de Spørgsmaal, som Loven anviser. Jeg maa maaske tilføje her, at naar vi har ment, at der burde være en særlig Kommission for Fyns Stift, er det som Følge af, at der paa Fyn findes et forholdsvist meget stort Antal Fæste- og Lejehuse, medens der i Jylland ikke er nær saa mange af disse Brug som paa Øerne.

I § 18 findes efter min Opfattelse Hovedbestemmelserne med Hensyn til Brugen af Husene. Den ene Bestemmelse, jeg her skal henlede Opmærksomheden paa, er Bestemmelsen om, at disse Brug skal gives enten i Livsfæste eller ogsaa i Leje paa mindst 8 Aar. Jeg tillægger denne Bestemmelse en meget stor Betydning, thi det kan ikke nægtes, at det neppe lader sig gøre at drive et Landbrug, selv om det er et mindre Landbrug, paa en god og forsvarlig Maade, naar Brugerens kan opsiges med et halvt Aars Varsel. Det medfører en Usikkerhed i hele Driften, som kan faa den uheldigste Indflydelse. Jeg tillægger det altsaa en meget stor Betydning, at denne Bestemmelse gennemføres. Den anden Hovedbestemmelse i § 18 gaar ud paa, at forsaavidt der ikke kan opnaas Enighed mellem Brugerens og Ejeren om Afgiftens Størrelse, skal den fastsættes af Kommissionen og maa ikke overstige 4 pCt. af Ejendommens Skyldværdi. Det er ogsaa en Bestemmelse, som jeg tror, at det vil være af stor Betydning at faa gennemført.

Endelig foreslaas det i § 18, at den almindelige Fardag for disse Huse skal være 1. April i Stedet for som hidtil 1. Maj. Jeg tror ikke, at jeg behøver at udtale mig nærmere om dette Spørgsmaal, det vil sikkert fra alle Sider erkendes, at 1. Maj som Flyttedag for dem, der bebøer Husene, er uheldig, det træffer sig som Regel kort efter, at Jorden skal have været behandlet og tilsaaet, medens den nye Bruger, naar vi sætter 1. April, kan faa besaaet Jorden, og den, der skal flytte derfra, kan komme hen til det Sted, han skal have i Drift, og selv foretage det nødvendige Arbejde.

De øvrige Bestemmelser i de følgende Paragraffer angaaende Brugen af Huse paa Landet er i alt væsentligt i Overensstemmelse med de Bestemmelser, der findes i Loven af 23. Maj 1902, og jeg skal derfor ikke komme ind paa en nærmere Omtale af dem.

Jeg skal saa kun, idet jeg paa Flertallets Vegne anbefaler dette Lovforslag til Vedtagelse, tilføje, at det er min Op-

fattelse, at hvis det kan lykkes at faa Lovforslaget gennemført i denne Skikkelse, vil det betyde, at Fæstegodset kan gaa over til Selveje paa rimelige Betingelser for Fæsterne, og at vi faar fastsat saadanne Regler for Brugen af Huse paa Landet, som maa siges at være tidssvarende og langt mere betryggende end de Regler, der nu gælder.

Som det blev oplyst af den højtærede Formand ved Mødets Begyndelse, er der fra Godsejerforeningen indkommet et Andragende angaaende dette Lovforslag. Jeg skal derom kun sige, at de Spørgsmaal, som deri omhandles, skal blive nærmere drøftet i Udvalget mellem anden og tredje Behandling. Hvorvidt Udvalget mener at kunne tage Hensyn til de fremsatte Anmodninger, tør jeg selvfølgelig ikke paa det nuværende Tidspunkt udtale mig nærmere om.

Piper: Den Sag, der behandles i dette Lovforslag, Fæstespørgsmaalet, var en Gang en stor Sag, nu er den svundet ind til at blive et ret lille Spørgsmaal. Det vil alle erkende, naar man erfarer, som vi har gjort ved de Oplysninger, vi har faaet i Udvalget, at der kun er ca. halvandet Hundrede Fæstegaarde tilbage af det store Antal, der i sin Tid var, saa vidt jeg mindes var det $\frac{1}{3}$ af Landets Bøndergaarde, der var Fæstegods. Og det Antal Huse, der endnu er Fæstehuse, er heller ikke overvældende stort. Det er glædeligt, at man ad Frivillighedens Vej har kunnet naa saa vidt. Det ærede 2det landstingsvalgte Medlem (Godskesen) og jeg, som udgør Mindretallet i Udvalget, havde helst set, at vi havde kunnet blive ved at løse dette Spørgsmaal ad Frivillighedens Vej. Saaledes som Sagen foreligger, er det imidlertid ikke hensigtsmæssigt. Den endelige Løsning af Spørgsmaalet er draget frem til at blive aktuel, og da det, som sagt, betyder saa lidt i Forhold til, hvad Spørgsmaalet en Gang har været og kun berører et mindre Antal Personer, ønsker Mindretallet ogsaa sammen med Flertallet at være med til nu gennem en Lov at bringe Fæsteforholdet til endeligt Ophør. Vi kan da tiltræde Hovedindholdet af det Ændringsforslag, som er fremsat af Flertallet, men der er enkelte Punkter, hvor vi ikke kan følge Flertallet. Flertallet har været meget heldigt med Affattelsen, forsaavidt som man nu i dette Forslag har udskilt Overgang af Fæstegodset til Brugerens for sig og Spørgsmaalet om Husene for sig, medens disse